

Wytyczne dotyczące istotnych elementów umów zleceń, o dzieło i o świadczenie usług zawieranych przez Teatr Kwadrat im. Edwarda Dziewońskiego w Warszawie

1. Przedmiot umowy

Należy dokładnie określić przedmiot umowy, a w przypadku umowy o dzieło, jeśli jest to zasadne również sposób wykonania dzieła.

W przypadku umowy o dzieło, gdy ich przedmiotem jest działalność twórcza, w treści umowy powinny znaleźć się postanowienia dotyczące praw autorskich, wraz ze wskazaniem czy następuje przeniesienie autorskich praw majątkowych czy też udzielenie licencji (tj. zgoda na korzystanie z utworu). Postanowienia prawno-autorskie powinny dotyczyć m.in. następujących zagadnień:

- dzieło ma charakter utworu w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1062, dalej ustawa o prawach autorskich) i będzie podlegać przepisom tejże ustawy;
- wraz z wydaniem dzieła przyjmujący zamówienie przenosi na zamawiającego (Teatr) autorskie prawa majątkowe do utworu, w tym prawo do korzystania, rozporządzania na wszelkich polach eksploatacji (należy wskazać pola eksploatacji), a także prawo wykonywania i zezwalania na wykonywanie zależnych praw autorskich do utworu; (uwaga: umowy powinny wskazywać konkretne pola eksploatacji jak również postanowienia wskazujące czy autor/ artysta wykonawca wyraził zgodę na wykonywanie praw zależnych);
- licencja została udzielona lub prawa autorskie zostały przeniesione w ramach wynagrodzenia za wykonanie dzieła;
- rodzaj udzielonej licencji (wyłączna - umowa zastrzegająca licencjobiorcy wyłączność korzystania z utworu w określony sposób albo niewyłączna - umowa, która nie ogranicza udzielenia przez twórcę upoważnienia innym osobom do korzystania z utworu na tym samym polu eksploatacji), czas trwania licencji, obszar obowiązywania licencji (terytorialny), prawo udzielania sublicencji, pola eksploatacji utworu.

Przykładowe postanowienie umowne (należy każdorazowo dostosować klauzule prawno-autorskie do zakresu i przedmiotu umowy, a w razie wątpliwości skorzystać z porady prawnej w tym zakresie, uzyskując wcześniej zgodę bezpośredniego przełożonego na koszt opinii prawnej):

Z dniem odbioru dzieła przez zamawiającego, Przyjmujący zamówienie w ramach wynagrodzenia brutto określonego w umowie, przenosi na zamawiającego w zakresie nieobciążonym jakimikolwiek prawami osób trzecich:

- a) autorskie prawa majątkowe do utworu, w tym prawo do korzystania i rozporządzania na wszelkich

polach eksploatacji, a w szczególności:

- w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu: wytwarzania jego egzemplarzy każdą techniką, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego i techniką cyfrową, a także wprowadzania do pamięci komputera,
- w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utrwalono utwór, w tym do wprowadzania go do obrotu, najmu oraz użyczenia,
- w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w lit. b, w tym do publicznego wystawiania, wyświetlania, odtwarzania oraz nadawania i reemitowania, a także do publicznego udostępniania utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym,

b) prawo wykonywania i zezwalania na wykonywanie zależnych praw autorskich do utworu.

albo

a) Z dniem odbioru dzieła przez Zamawiającego Przyjmujący zamówienie w ramach wynagrodzenia brutto określonego w umowie udziela Zamawiającemu niewyłącznej licencji na korzystanie z utworów na następujących polach eksploatacji:

- w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu: wydzierżawiania jego egzemplarzy każdą techniką, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego i techniką cyfrową, a także wprowadzania do pamięci komputera,
- w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utrwalono utwór, w tym do wprowadzania go do obrotu, najmu oraz użyczenia,
- w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w lit. b, w tym do publicznego wystawiania, wyświetlania, odtwarzania oraz nadawania i reemitowania, a także do publicznego udostępniania utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

b) Licencja jest udzielona na czas nieokreślony. W ramach licencji Zamawiający może wykorzystywać utwór na całym świecie, na polach eksploatacji wymienionych powyżej, przez cały czas trwania praw majątkowych do utworu.

c) Udzielanie przez Zamawiającego sublicencji jest dopuszczalne po uzyskaniu uprzedniej pisemnej zgody Przyjmującego zamówienie.

d) Przyjmujący zamówienie udziela Zamawiającemu z dniem udzielenia licencji bezwarunkowego, nieograniczonego w czasie i nieodwołalnego prawa do wykonywania zależnych praw autorskich do utworu, w tym do:

- dokonywania w utworze wszelkich zmian i przeróbek;
- wykorzystywania utworu w części lub całości oraz łączenia z innymi utworami lub innymi dziełami niemającymi charakteru utworu.

albo

a) z chwilą ustalenia Artystycznego Wykonania Artysta Wykonawca przenosi na Teatr wyłączne prawo do korzystania i rozporządzania Artystycznym Wykonaniem w całości i we fragmentach na pola eksploatacji wskazanych w art. 86 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz.U.2006.90.631 z późn. zm.), polegających na

- w zakresie utrwalania i zwielokrotniania - wytwarzania określoną techniką egzemplarzy Artystycznego Wykonania, w tym zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
- w zakresie obrotu egzemplarzami, na których Artystyczne Wykonanie utrwalono - wprowadzania do obrotu, użyczania lub najmu egzemplarzy,
- w zakresie rozpowszechniania Artystycznego Wykonania w sposób inny niż określony w pkt b) powyżej - nadawania, reemitowania oraz odtwarzania, chyba że są one dokonywane za pomocą wprowadzonego do obrotu egzemplarza, a także publicznego udostępniania utrwalenia Artystycznego Wykonania w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

b) w przypadku zaistnienia konieczności rozszerzania zakresu eksploatacji dzieła o pola niewymienione w treści powyżej, Strony odrębnie uregulują warunki przeniesienia praw majątkowych na niewymienionych wyżej polach eksploatacji. Teatrowi będzie przysługiwało prawo pierwszeństwa w nabyciu praw do eksploatacji dzieła na niewymienionych powyżej polach eksploatacji.

c) Artysta Wykonawca zezwala Teatrowi na wykonywanie zależnego prawa autorskiego do Utworu na polach eksploatacji określonych w pkt powyżej.

d) Artysta Wykonawca wyraża zgodę na wykonywanie przez Teatr przysługujących mu autorskich praw osobistych.

2. Termin wykonania przedmiotu umowy

Wskazanie konkretnej daty wykonania oraz czas trwania umowy (warunek konieczny).

W umowie o dzieło należy wskazać czas rozpoczęcia prac oraz dzień kiedy dzieło ma być wykonane. Strony powinny określić sposób odebrania dzieła (warunki konieczne).

Zaleca się również dookreślić procedurę zgłaszania wad dzieła i dokonania poprawek.

Przykłady postanowień umownych (należy każdorazowo dostosować klauzule do zakresu i przedmiotu umowy, a w razie wątpliwości skorzystać z porady prawnej w tym zakresie, uzyskując wcześniej zgodę bezpośredniego przełożonego na koszt opinii prawnej):

W terminie dni od dnia odbioru dzieła Zamawiający może zażądać od przyjmującego zamówienie dokonania określonych poprawek, a Przyjmujący zamówienie zobowiązany jest dokonać tych poprawek, w ramach wynagrodzenia określonego w umowie (§X), oraz dostarczyć poprawione dzieło w terminie ... dni od otrzymania żądania.

Odbiór poprawionego dzieła zostanie potwierdzony podpisaniem przez Strony ostatecznego protokołu zdawczo-odbiorczego.

albo

Rozpoczęcie dzieła nastąpi w dniu podpisania Umowy, a zakończenie polegające na przekazaniu dzieła w dn. r.

Płatność nastąpi gotówką/ przelewem po dostarczeniu i przyjęciu dzieła przez Teatr, wyrażonym na piśmie.

albo

W przypadku zaistnienia zdarzeń uniemożliwiających lub utrudniających zleceniobiorcy/ przyjmującemu zamówienie realizację jego zobowiązań określonych mocą niniejszej Umowy, zleceniobiorca/ przyjmujący zamówienie zobowiązany jest do poinformowania Teatru o zaistnieniu takiej przyczyny w trybie natychmiastowym, w każdym jednak przypadku w terminie nie dłuższym niż 2 (dwa) dni licząc od dnia powzięcia przez zleceniobiorcę/ przyjmującego zamówienie informacji o zaistnieniu takiej przyczyny lub w terminie 2 (dwa) dni licząc od dnia ustania przyczyny uniemożliwiającej zleceniobiorcy/ przyjmującemu zamówienie poinformowania Teatru o zaistnieniu takiej przyczyny. W każdym przypadku oświadczenie zleceniobiorca/ przyjmującego zamówienie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.

3. Wzajemne obowiązki stron

W umowie powinny znaleźć się postanowienia dotyczące posiadania przez przyjmującego zamówienie/zleceniobiorcę/usługobiorcę wiedzy, umiejętności, uprawnień, ewentualnie innych przymiotów potrzebnych do realizacji umowy.

Zaleca się uregulować kwestie wykonywania umowy osobiście, ewentualne dopuszczenie udziału osób trzecich oraz wskazać czy zamawiający wyraża zgodę na podwykonawstwo i na jakich zasadach

oraz uregulować odpowiedzialności przyjmującego zamówienie za działania podwykonawców.

W umowie zlecenia należy wskazać, że zleceniobiorca nie wykonuje zlecenia pod kierownictwem zleceniodawcy.

Zaleca się doprecyzować w umowach dodatkowe obowiązki stron.

4. Wynagrodzenie

W umowach zlecenia oraz umowach o świadczenie usług powinno znaleźć się postanowienie mówiące o całkowitej wysokości wynagrodzenia brutto lub netto (wysokość wynagrodzenia powinna być ustalona w umowie w taki sposób, aby wysokość wynagrodzenia za każdą godzinę wykonania zlecenia lub świadczenia usług nie była niższa niż wysokość minimalnej stawki godzinowej ustalonej zgodnie z art. 2 ust. 3a, 3b i 5. ustawy o minimalnym wynagrodzeniu - Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 z późn. zm.). Nadto, należy zwrócić uwagę na odpowiednią konstrukcję postanowień dotyczących wynagrodzenia, aby stawka za godzinę pracy w konsekwencji rozliczenia nie była niższa niż w ww. ustawie np. poprzez określenie maksymalnej liczby godzin.

Strony określają w umowie sposób potwierdzania liczby godzin wykonania umowy zlecenia lub świadczenia usług.

W umowie o dzieło wynagrodzenie przyjmującego zamówienie może być określone na zasadzie ryczałtu (sztywna kwota) lub w postaci kosztorysowej. W przypadku wynagrodzenia kosztorysowego przyjmujący zamówienie winien sporządzić kosztorys w oparciu, o który wynagrodzenie będzie ustalone i wypłacane.

Inne postanowienia dotyczące m.in. kosztów wykonania umowy, cesji wierzytelności. Przykłady postanowień umownych *(należy każdorazowo dostosować klauzule do zakresu i przedmiotu umowy, a w razie wątpliwości skorzystać z porady prawnej w tym zakresie, uzyskując wcześniej zgodę bezpośredniego przełożonego na koszt opinii prawnej)*:

Zleceniobiorcy/Przyjmującemu zamówienie nie przysługuje żadne inne roszczenie o dodatkowe wynagrodzenie, nieprzewidziane w umowie, ani roszczenie o zwrot kosztów poniesionych w związku z wykonaniem umowy.

Przyjmujący zamówienie/Zleceniobiorca nie może przenosić wierzytelności wynikających z umowy na rzecz osoby trzeciej, bez pisemnej zgody Zamawiającego/Zleceniodawcy.

W przypadku nie przyjęcia przez Teatr dzieła z powodu uznania dzieła za nie wykonane należycie, przyjmujący zamówienie otrzyma za wykonaną pracę% ustalonego w niniejszej umowie wynagrodzenia.

W każdym przypadku przyjmującemu zamówienie/ zleceniobiorcy/ artyście wykonawcy przysługuje prawo do wynagrodzenia wyłącznie za faktycznie zrealizowane działania.

W przypadku otrzymania przez przyjmującego zamówienie/ zleceniobiorcy/ artysty wykonawcy jakiegokolwiek kwoty stanowiącej jedynie część należnego mu wynagrodzenia, Strony uznają, że kwoty te przekazane będą przez Teatr jako zadatek, zgodnie z postanowieniami art. 394 Kodeksu cywilnego.

5. Wskazanie terminu i sposobu dokonania płatności

W zawieranych umowach zlecenia, umowach o dzieło oraz umowach o świadczenie usług należy zawrzeć postanowienia dotyczące wypłaty wynagrodzenia z tytułu wykonywanej umowy liczonych od dnia wpływu dowodu księgowego (faktury, rachunku) lub od dnia przyjęcia przez Teatr dzieła, w przypadku umów o dzieło realizowanych przez osoby fizyczne nie prowadzące działalności gospodarczej (warunek konieczny).

Przykładowe postanowienia (należy każdorazowo dostosować klauzule do zakresu i przedmiotu umowy, a w razie wątpliwości skorzystać z porady prawnej w tym zakresie, uzyskując wcześniej zgodę bezpośredniego przełożonego na koszt opinii prawnej):

Zapłata wynagrodzenia nastąpi każdorazowo na podstawie prawidłowo wystawionego rachunku przez Zleceniobiorcę/Przyjmującego zamówienie, po potwierdzeniu przez Zleceniodawcę/Zamawiającego, że obowiązki Zleceniobiorcy /dzieło zostały/-o wykonane zgodnie z warunkami umowy.

Za dzień zapłaty wynagrodzenia Strony uznawać będą dzień obciążenia rachunku bankowego Zleceniodawcy/Zamawiającego.

Wynagrodzenie wskazane w pkt powyżej płatne będzie na konto Artysty Wykonawcy miesięcznie z dołu do dziesiątego dnia każdego następnego miesiąca, na podstawie raportów z odbytych prób i wystawień Spektakli.

Płatność nastąpi gotówką/ przelewem w ciągu 14/ 21 dni po dostarczeniu i przyjęciu dzieła przez Teatr, wyrażonym na piśmie.

Wynagrodzenie jest płatne po wykonaniu czynności zlecenia przez ZLECENIOBIORCĘ, w ciągu 14/ 21 dni od otrzymania faktury.

6. Przetwarzanie danych osobowych

Umowa powinna zawierać stosowne postanowienia dotyczące ochrony danych osobowych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016 r.) oraz przepisach krajowych z zakresu ochrony danych osobowych, w szczególności ustawy o ochronie danych osobowych.

W Teatrze Kwadrat obowiązują ustalenia i klauzule w tym zakresie wprowadzone odrębnym dokumentem tj. Polityką ochrony danych osobowych.

7. Kary umowne

W każdej umowie powinny być zawarte postanowienia o ewentualnych karach umownych za niewłaściwe wykonanie umowy, odstąpienie czy opóźnienie.

Należy uwzględnić postanowienie, że zapłata kar umownych nie wyłącza prawa do dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych za poniesioną szkodę.

Należy zaznaczyć, od jakiej kwoty naliczane będą kary (określenie wynagrodzenia brutto).

Należy stosować zapisy o zgodzie na dokonanie przez Teatr potrącenia kary umownej z kwoty należnego wynagrodzenia.

Przykładowe postanowienia (należy każdorazowo dostosować klauzule do zakresu i przedmiotu umowy, a w razie wątpliwości skorzystać z porady prawnej w tym zakresie, uzyskując wcześniej zgodę bezpośredniego przełożonego na koszt opinii prawnej):

Postanowienia dotyczące kar umownych nie ograniczają prawa Zamawiającego do obniżenia wynagrodzenia z tytułu nienależytego wykonania dzieła, (umowa o dzieło) Przyjmujący zamówienie/Zleceniobiorca wyraża zgodę na potrącenie umowne przysługującej Zamawiającemu/Zleceniodawcy kwoty kary umownej z kwoty wynagrodzenia należnego Przyjmującemu zamówienie/Zleceniobiorcy za wykonanie dzieła. W przypadku nie potrącenia przez Zamawiającego/Zleceniodawcę kar umownych z wynagrodzenia Przyjmujący zamówienie/Zleceniobiorca zapłaci Zamawiającemu/Zleceniodawcy kary umowne w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania mającego formę noty księgowej.

Odstąpienie od umowy, jej wygaśnięcie lub rozwiązanie nie wyłącza prawa Zamawiającego/Zleceniodawcy do kar umownych ustalonych zgodnie z jej postanowieniami.

W wypadku odstąpienia od umowy przez którąkolwiek ze Stron, niezależnie od jego podstawy, wywiera ono skutek wyłącznie, co do niewykonanej części umowy, w związku z czym żadna ze Stron nie będzie zobowiązana do zwrotu świadczeń już otrzymanych od drugiej strony w ramach realizacji przedmiotu umowy. Zamawiającemu/Zleceniodawcy przysługuje prawo do dochodzenia odszkodowania przewyższającego zastrzeżone kary umowne.

W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy innego aniżeli wskazanego w pkt ... powyżej, Teatr może:

- żądać zapłaty kary umownej w wysokości% wynagrodzenia wskazanego w pkt niniejszej Umowy, za każdy przypadek niewykonania lub nienależytego wykonaniu przez zobowiązania określonego postanowieniami Umowy lub
- rozwiązać Umowę lub od niej odstąpić ze skutkiem natychmiastowym, z przyczyn leżących po stronie, jeżeli pomimo wcześniejszego wezwania do realizacji Umowy, zgodnie z jej postanowieniami nie wykonał lub nienależycie wykonał jakiegokolwiek zobowiązanie określone w niniejszej Umowie, w terminie nie dłuższym niż (.....) dni licząc od dnia otrzymania przez wezwania Teatru. W takim przypadku nie będzie przysługiwało uprawnienie domagania się zapłaty wynagrodzenia, ani dochodzenia od Teatru naprawienia szkód poniesionych na skutek rozwiązania Umowy lub
- żądać zapłaty kary umownej w wysokości% wynagrodzenia wskazanego w pkt niniejszej Umowy, w przypadku rozwiązania Umowy przez Teatr lub odstąpienia od niej w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez jakiegokolwiek zobowiązania określonego postanowieniami Umowy.

Zapłata którejkolwiek z kar umownych wskazanych w Umowie nastąpi w terminie siedmiu (7) dni licząc od dnia otrzymania przez wezwania Teatru do jej uiszczenia.

8. Formy rozwiązania umowy

Umowa zlecenia

W umowie wskazane jest aby znalazło się postanowienie dotyczące sposobu rozwiązania umowy za wypowiedzeniem w formie pisemnej, z określeniem terminu wypowiedzenia. Ewentualnie można dopuścić możliwość, w określonych w umowie przypadkach, wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym.

Umowa o dzieło

W umowie należy przewidzieć możliwość rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku niedochowania terminu wykonania umowy lub nienależytego wykonania dzieła.

9. Dostęp do informacji publicznej

W treści umowy powinno znaleźć się postanowienie, iż:

- Zleceniobiorca/Przyjmujący zamówienie/ Wykonawca oświadcza, że znany jest mu fakt, iż treść niniejszej umowy, a w szczególności dotyczące go dane identyfikujące (gdy jest osobą fizyczną ograniczone do imienia, nazwiska), przedmiot umowy i wysokość wynagrodzenia, podlegają udostępnieniu w trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji

publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176).

10. Zmiany w umowie

Zmiany w umowie wymagają zgody obu stron, wyrażonej w formie pisemnej, pod rygorem nieważności.

11. Inne postanowienia

W umowie można uregulować również właściwość miejscową sądów powszechnych, ilość egzemplarzy umowy. Wszelkie spory powstałe na gruncie niniejszej umowy rozpoznawane będą przez sąd powszechny właściwy ze względu na siedzibę Zleceniodawcy/Usługodawcy.

